

3. SaaS Metrics 2.0 – посібник із вимірювання та покращення того, що має значення. URL: <https://www.forentrepreneurs.com/saas-metrics-2/>
4. Вкладають, але потроху: венчурні фонди про інвестиції у воєнний час. URL: <https://speka.media/>

Слопівський В. І.
аспірант
ПВНЗ «Європейський університет»
м. Київ, Україна

ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

Інновації є результатом творчої ризикової діяльності, що включає створення, застосування або вдосконалення нових ідей та технологій. Вони можуть стосуватися виробничих, технічних, комерційних або організаційно-технічних аспектів діяльності підприємств.

Для успішного впровадження інновацій важливо не лише мати новаторські ідеї, але й проводити інноваційну діяльність, що включає в себе дослідження, розробку, виробництво та комерціалізацію нових продуктів або технологій.

Також важливо враховувати, що інновації можуть мати різний рівень новизни, відповідно до якого вони можуть бути визнані світовими, національними або локальними. Це важливо при визначенні правового статусу інновації, такого як отримання патенту на винахід.

У сфері державного регулювання інноваційної діяльності в Україні застосовуються різні інструменти та механізми. Деякі з них включають:

1. Визначення і підтримка пріоритетних напрямів інноваційної діяльності – це орієнтація на певні галузі та напрямки розвитку, які мають великий потенціал для інновацій та внесення значного вкладу в економіку.
2. Формування і реалізація інноваційних програм: урядові програми, які спрямовані на підтримку інновацій та стимулювання розвитку нових технологій і продуктів.
3. Створення нормативно-правової бази та економічних механізмів – розробка законодавчих актів, що регулюють інноваційну діяльність, а також створення економічних інструментів, таких як пільгове оподаткування, гранти тощо.
4. Захист прав інноваторів: забезпечення належного захисту інтелектуальної власності та інших прав суб'єктів інноваційної діяльності.
5. Фінансова підтримка інноваційних проектів – надання фінансової допомоги та інвестицій для розвитку та впровадження інновацій [1; 2].

Отже, економічний механізм регулювання інноваційної діяльності включає в себе різноманітні інструменти та заходи, спрямовані на стимулювання і підтримку інновацій у всіх галузях економіки. Механізм стимулювання інноваційної діяльності являє собою сукупність дій управлінського характеру, які взаємопов'язують та спрямовують розвиток інноваційної діяльності суб'єктів господарювання з місією та з ієрархією довгострокових цілей розвитку суб'єктів.

Ринкова форма механізму державного регулювання передбачає мінімальне втручання держави. Її основним завданням є забезпечення сприятливого середовища для здійснення інноваційної діяльності підприємствами. Дана форма застосовує в основному непрямі методи державного регулювання [3].

Інноваційна культура є важливою складовою інноваційного потенціалу суспільства, що визначає рівень готовності особистості та суспільства до сприйняття та творчого втілення ідей розвитку на інноваційних засадах. Вона включає у себе систему цінностей, норм, знань і навичок, які стимулюють інноваційну діяльність та сприяють її успішному впровадженню. Формування інноваційної культури є важливим аспектом розвитку інноваційної сфери в

Україні, адже воно сприяє створенню стійкої традиції прийняття нового та його повноцінному використанню для загального прогресу.

Людські ресурси – найсильніша складова інновацій для України. Україна має високі значення індикаторів випускників докторантури, заявок на патенти. Складова фінанси та підтримка інновацій – це найслабша сторона інноваційної діяльності.

Проблеми дефіциту фінансових ресурсів для інноваційної діяльності, насамперед, пов'язані з ризиком вкладення значних обсягів інвестицій з тривалим терміном окупності. Ці дослідники вважають, що для вирішення зазначених проблем важливо зосередити основну частку бюджетних ресурсів на стимулювання інновацій у промисловості, удосконалити нормативно-правову базу з питань захисту прав інтелектуальної власності.

Банківське кредитування залишається найбільш поширеним джерелом зовнішнього фінансування для українських підприємств, однак виникають значні труднощі в цій сфері. Значна частка кредитних ресурсів, які отримують підприємства, припадає на пов'язані особи, причому процентні ставки зростають у прямій залежності від зменшення розміру підприємства. Банківське фінансування залишатиметься ключовим для підприємств. Однак, в умовах фінансової кризи кредитування обмежене через труднощі з рефінансуванням, високий рівень ризиків та недостатність капіталу в банківському секторі.

Важливим аспектом стимулювання інноваційної діяльності в Україні є фінансування наукових досліджень і розробок. Для ефективного використання ресурсів та забезпечення розвитку інноваційної сфери необхідно розглянути різноманітні джерела фінансування, такі як самофінансування, зовнішнє фінансування та нетрадиційні інструменти, які включають в себе венчурні фонди, бізнес-ангели та краудфандинг.

Через проблему отримання кредитів та високі процентні ставки, вчені [1-3] розглядали доцільність використання альтернативних джерел фінансування, таких як бізнес-ангели, венчурний капітал та соціальне підприємництво. Ці інструменти можуть стати важливою альтернативою традиційним банківським кредитам, особливо для малих і середніх підприємств, які часто стикаються з труднощами в отриманні фінансування.

Краудфандинг та краудінвестинг дозволяють підприємцям залучати кошти від широкої аудиторії, що може бути особливо корисно для стартапів та компаній, що працюють у нішевих сегментах. Такі платформи не лише надають фінансову підтримку, але й відкривають можливості для маркетингового просування та залучення нових клієнтів. Додатково, інвестиції від бізнес-ангелів і венчурних капіталістів можуть забезпечити не лише фінансування, але й цінні консультації та експертизу, що може позитивно вплинути на розвиток підприємства. Соціальне підприємництво також стає все більш популярним, оскільки воно поєднує бізнес-цілі із соціальною відповідальністю, залучаючи інвесторів, які прагнуть підтримувати проекти з позитивним соціальним впливом.

Таким чином, розширення використання альтернативних джерел фінансування може суттєво покращити доступ підприємств до капіталу та сприяти їхньому розвитку в умовах економічної нестабільності. Для забезпечення ефективного використання ресурсів і підтримки інноваційної діяльності важливо розвивати всі ці джерела фінансування. Разом вони можуть сприяти розвитку наукових досліджень і розробок, що є важливим етапом в інноваційному процесі.

Література:

1. Богашко О. Л. Методологічні підходи до оцінки інтелектуального та людського капіталів. *Інтелект XXI*. Вип. 1. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2017. С. 134–140. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/int XXI 2017_1_20
2. Богашко О. Л. Модернізація освітньої системи як відповідь на нові запити світового ринку інтелектуальної праці. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство». Вип. 18. Ч. 1. Ужгород : Видавничий дім «Гельветика», 2018. С. 53–57. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/18_1_2018ua/13.pdf
3. Kirilchuk S. P., Nalivaychenko E. V., Apatova N. V., Skorobogatova T. H. and Boychenko O. V. Managing Intellectual Property in Information Economy. *Astra Salvensis*. 2018. Vol. VI. Sp. Iss. P. 711–721.